

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petič vrst 2. Din 2, do 100 vrst 3. Din 2,50, od 100 do 300 vrst 4. Din 3, večji inzerati petič vrst 4. Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafkova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V pričakovanju Beckovega govora:

Poljska se ne bo uklonila nobeni sili

Beck bo orisal stališče poljske vlade do nemških zahtev in podčrtal neomajno odločnost Poljske, da brani svojo neodvisnost — Zahteval bo povečana jamstva glede poljskih interesov v Gdansk, ne da bi postavil kake ultimativne zahteve

VARŠAVA, 5. maja. br. Vsa poljska javnost z največjo napetostjo pričakuje današnji govor zunanjega ministra Becka v sejmju, ki je bil sklican za 11. uro popoldne. Že več ur poprej so bile zasedene vse galerije. Navzoči so tudi vsi v Varšavi akreditirani diplomatski zastopniki, novinarska loža pa je napolnjena do zadnjega kotička. V Varšavo je prišlo več posebnih poročevalcev svetovnih agencij. Govor zunanjega ministra bodo prenašale vse poljske in mnoge tuje radijske postaje. Polkovnik Beck bo začel govoriti okrog 12. Ko je vstopil v zbornico, so ga sprejeli z viharim ploščanjem in vzklikanjem. Med ulicah pred Sejmjom in na trgih je zbranih na tisoče in tisoče ljudi. Povsod so nameščeni zvočniki, tako da se bo Beckov govor povsod dobro slišal. V pokrajinskih mestih so organizirali zborovanja, na katerih bodo poslušali govor po radiu.

Kaj bo danes povedal Beck

VARŠAVA, 5. maja. AA. Reuter: Kakor se izve, bo današnji govor ministra za zunanje zadeve Becka v poljskem sejmju odločen, vendar ne bo vseboval ničesar, kar bi pomenilo izziv. Beck bo naglasil, da poljske pravice v Gdansk ne smejo biti teptane, ter da se morajo dati nove garancije, ki bodo stopile na mesto garancij, ki jih je izvajalo Društvo narodov preko visokega komisarja. Zdi se, da bo visoki komisar po sestanku odbora trojice Društva narodov, ki se sestane šele ta mesec, zapustil svoje mesto. Ker Poljska nima namena prekiniti pogajanja, pričakuje protipredlogov.

skem sejmju odločen, vendar ne bo vseboval ničesar, kar bi pomenilo izziv. Beck bo naglasil, da poljske pravice v Gdansk ne smejo biti teptane, ter da se morajo dati nove garancije, ki bodo stopile na mesto garancij, ki jih je izvajalo Društvo narodov preko visokega komisarja. Zdi se, da bo visoki komisar po sestanku odbora trojice Društva narodov, ki se sestane šele ta mesec, zapustil svoje mesto. Ker Poljska nima namena prekiniti pogajanja, pričakuje protipredlogov.

Anglija bo ostala mož beseda

London, 5. maja. AA. Angleški parlament je sredi prekinil debato o zunanji politiki, ki jo bo nadaljeval v ponedeljek. Poslednji govornik je bil minister za delo Brown, ki je odgovarjal na poedina vprašanja in pripombe v toku večeršnje debate. Ugotovil je, da je uvedba obvezne vojaške službe v Angliji imela v Evropi večji odmev kakor vsi dogodki zadnjih tednov ter od prve izjave Chamberlaina, da Anglija daje Poljski, Romuniji in Grčiji garancije. Odgovarjajoč Edenju glede garancij, ki jih je Anglija dala Poljski in glede pogajanj s Sovjetsko Rusijo, je Brown dejal, da je popolnoma razumljivo, da želi Eden vedeti ali se bodo osnovne črte angleške zunanje politike menjale.

Obljuba, ki jo je Anglija dala Poljski, ni bila spremenjena niti po svoji vsebini niti po svojem obsegu. Glede stanja pogajanj s Sovjetsko Rusijo ne more dati nobene izjave, kakor je to izjavil že Chamberlain, ki bo povedal o teh pogajanjih več takoj, ko mu bo dana za to možnost.

Varšava, 5. maja. AA. Zunanji minister Beck je imel sredi danjši sestanek z angleškim veleposlanikom.

Francija neomajno na strani Poljske

Pariz, 5. maja. AA. Havas. V zvezi s sestankom zunanjega ministra Bonnet s poljskim veleposlanikom francoski politični krogi naglašajo, da zavzema Francija odločno stališče v prid Poljske, ki ga je jasno preciziral Daladier v svoji nedavni izjavi ter Bonnet v svojem zadnjem govoru pred parlamentarnim odborom za zunanje zadeve. Na osnovi teh izjav bo Francija vedno branila poljske življenjske interese, kadar bodo ogroženi. Kdaj bodo ti interesi ogroženi, o tem lahko sodi samo poljska vlada.

Premikanje čet na poljski meji

London, 5. maja. Reuter poroča: Na poljsko-nemški meji so vse nemške garnizije že nekaj dni prenapolnjene. Včeraj pa so opazili tudi znatno premikanje nemških čet proti poljski meji. Iz Monakovega

je odšla skoro cela posadka, zlasti protitankovski oddelki. Tudi na poljski strani je opaziti živahno vojaško delavnost in obsežne obrambne priprave. Vsa meja proti Poljski je vojaško zasedena.

Nemški listi o protinemških demonstracijah na Poljskem

Berlin, 5. maja. i. Današnji nemški tisk obirno poroča o novih izgredih in incidentih, ki so bili baje na dan proslave poljskega narodnega praznika v Vzhodni Sleziji. Povsod je bilo nemško prebivalstvo ogroženo, ozmerjano in tudi dejansko napadeno. V Kuncovcih pri Katovicah so razbili Nemcem vse šipe, pa tudi v Katovicah samih so bili hudi izgredi in so nudile nekatere ulice sliko pravega razdejavanja. V Bjalovicah so razbili 24 oken pri nekem nemškem trgovcu in mu nato izruvali iz oken še železne križe. V trgovini sami so razbili vso opremo. Izgredi so se nadaljevali tudi v noči na četrtek. V Rignicu so namazali okna neke nemške trgovine s katranom.

Današnji nemški listi tudi s posebnim ogorčenjem navajajo poročila poljske uradne agencije, da je število vpisanih učencev v nemške šole na Poljskem v primeri z lani nazadovalo za 10% in trde, da se izvaja na Nemce pritisk. Poljaki, da grozijo nemškim staršem, ki hočejo pošiljati svoje otroke v nemške šole.

Politika Francije čvrsta in odločna

Daladier zavrača tendenciozne vesti o omahovanju Francije

PARIZ, 5. maja. br. Francoska vlada bo imela v soboto ob 10. dopoldne v Elizejski palači sejo pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Posvečena bo proučevanju mednarodnega položaja in vprašanju državne obrambe.

Ministrski predsednik Daladier je sredi sprejel novinarje in jim izjavil med drugim:

»Listi so davi poročali, da namera-vam ob sestanku parlamenta 11. t. m. podati izjavo o splošnih smernicah francoske zunanje politike glede na sedanji mednarodni položaj. Glede na to moram naglasiti, da taka izjava ni potrebna, ker se stališče Francije, kakor sem ga obrazložil v svojem govoru 29. marca, ni v ničemer izpremenilo in se tudi ne bo izpremenilo. Zunanji politični dogodki upravičujejo to naše stališče in ne dovoljujejo, da bi v čemerkoli izpremenili naše zunanjo politiko. To politiko odobrava vsa Francija. Kljub temu skušajo v Franciji kakor tudi v inozemstvu z netočnimi ve-

stmi predstavljati namene francoske zunanje politike drugače, kakor so v resnici. Na ta način hočejo vplivati na odločnost francoskega naroda in njegove vlade ter sejati v inozemstvu negotovost o povsem jasni francoski zunanji politiki. Zato moram najodločnejše zavrniti tako zavijanje dejanskega položaja. V resnici je mednarodni položaj prispel na točko, na kateri gre za najtežji problem: namreč za gospodstvo nad drugimi ali pa za sodelovanje v Evropi. Gre v resnici za varnost Francije in bodočnost civilizacije. Trdno smo odločeni braniti te pridobitve. Francoska vlada opozarja pri tem, da je njena odločnost neomajna in da hoče ostati nadalje pri svoji dosednji smeri.

Diplomatski sprejemi v Parizu

PARIZ, 5. maja. br. Zunanji minister Bonnet je sprejel popoldne rumunskega poslanika Tataresca in grškega poslanika Politisa.

Ozadje posvetovanj Italije in Nemčije

Rim in Berlin proučujeta vse možnosti razvoja dogodkov in medsebojne podpore

Berlin, 5. maja. i. Nemški zunanji minister Ribbentrop se je sredi dneva odpravil v Italijo, kjer se bo sestal z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. Prvi razgovori med obema diplomatoma bodo v soboto. V nemških političnih krogih pripisujejo temu sestanku izreden pomen in ga predstavljajo kot nov nokaz neomajnega prijateljstva in zaveznitva Italije in Nemčije.

Rim, 5. maja. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Sestanek med grofom Ciano in v. Ribbentropom v vili d'Este ob jezeru Como, ki se vrši po razgovorih, ki so se nedavno vodili v Berlinu, Benetkah in Rimu, bo dal obema predstavnikom držav osi priliko, da temeljito proučita mednarodni položaj, ki je nastal po zadnjih dogodkih. Mednarodni položaj ima v svojem sedanjem razvoju obeležje politike obkoljevanja, ki jo zapadne sile sistematično izvajajo proti Nemčiji ter s tem tudi proti Italiji. Inicijatorji politike obkoljevanja sicer to politiko tajijo, vendar pa je kampanja njihovega tiska odkrila čisto jasno njihovo namene. V vsakem primeru bosta ostali državi osi solidarni glede obrambe novega reda, osnovanega na pravici.

Pariz, 5. maja. br. Pariški politični krogi z veliko pozornostjo spremljajo sestanek nemškega in italijanskega zunanjega

ministra v Gornji Italiji ob jezeru Como. V zvezi z nemško-poljsko napetostjo in italijansko-nemškim zavezništvom mu pripisujejo velik pomen. Na tem sestanku se bo po mnenju pariških krogov odločilo, kako daleč sme Nemčija pri eventualnem konfliktu računati na podporo Italije.

Opaža se, da so italijanski listi glede nemško-poljskega spora zelo rezervirani in le naglašajo, da si Italija ne želi vojne. Iz tega sklepajo v Parizu, da se zavzema Rim za mirno poravnava tega spora. Današnji pariški listi se v zvezi s tem obirno bavijo s strateškim položajem Italije. Sprito sedanjega razmerja sil na Sredozemskem morju smatrajo, da bi bila Italija v primeru oboroženega spopada skrajno eksponirana in mnogo bolj prizadeta kakor Nemčija. Po sodbi pariških krogov bi morebitna vojna ne prinesla Italiji nikakih koristi, marveč le izgubo. Mussolini tudi ni v takem položaju, kakor nemški kancelar Hitler, ki je šel tako daleč, da ne more več nazaj, ne da bi pri tem utrpel na svojem prestolju.

Kljub temu pa v Parizu ne dvomijo v tesno povezanost Rima in Berlina. Sestanek grofa Ciana in Ribbentropa, katerega bo prisostvoval tudi maršal Göring, ki je včeraj nenadoma krenil v Italijo, bo veljal predvsem proučitvi položaja, ki bo nastal po govoru poljskega zunanjega mi-

nistra Becka. Po sodbi pariških krogov bodo na tem sestanku skušali najti izhod, ki bi omogočil mirno likvidacijo nemško-poljskega spora, ne da bi taka rešitev pomenila ali ustvarila videz umika osi Rim—Berlin.

Komentarji italijanskega in nemškega tiska

Rim, 5. maja. AA. Ves italijanski tisk naglašja pomen sestanka nemškega zunanjega ministra v. Ribbentropa z italijanskim zunanjim ministrom Ciano. V Comu. Italijanski tisk pričakuje od tega sestanka okrepitev in še ožje sodelovanje obeh držav. Virginio Gayda piše, da bo ta sestanek ponovno potrdil, da sta Italija in Nemčija pripravljeni bediti in v primeru potrebe dati tudi odpor. Sestanek obeh mladih ministrov, ki tako sijajno predstavljata fašizem in nacionalni socializem, pomeni novo etapo v razvoju sodelovanja med Nemčijo in Italijo.

Po odstopu Litvinova pričakujejo, da bo krenila politika Rusije na še realnejša pota

Varšava, 5. maja. i. Odstop ruskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova je na Poljskem zbudil veliko pozornost. »Dobri Vječor« piše, da je namestnik Litvinova, predsednik sovjetske vlade Molotov, imenovan samo površno in da bo najbrž druga oseba prevzela vodstvo zunanje politike. Varšavski »Ilustrovani Kurier« pa je mnenja, da je nedvomno, da gre za temeljito spremembo v metodah, ne pa tudi smernicah ruske zunanje politike. Smatra za verjetno, da se Molotov ne bo držal

Litvinovih metod, temveč da bo Rusija v bodoče vodila še realnejšo politiko. Kam bodo vodile te metode, ne ve nihče. London, 5. maja. i. V londonskih političnih krogih sodijo, da bo po odstopu Litvinova Stalin sam vodil rusko zunanjo politiko in so prepričani, da bodo pogajanja med Anglijo in Rusijo hitro napredovala. »Associated Press« je mnenja, da bo imel odstop Litvinova le malenkosten vpliv na angleško-ruska pogajanja.

Ukinitev cenzure v Rusiji

London, 5. maja. Reuterjev dopisnik poroča iz Moskve: Sredi se je tiskovnega oddelka komisarijata za zunanje zadeve pozval k sebi zastopnike inozemskega tiska v Moskvi in jim sporočil, da je z današnjim dnem ukinjena dosedaj veljavna cenzura za brzojavna, telefonska in pismena poročila zastopnikov tujega tiska. Odslej morejo svobodno poročati o vsem, kar se dogaja v Rusiji. S tem hoče moskovska vlada zavrniti trditve, da novinarji o Rusiji ne smejo poročati resnice. V novinarskih krogih je to sporočilo izzvalo ogromno pozornost in zadovoljstvo. Zatrjuje se, da se je to zgodilo na pobudo Molotova kot začasnega zunanjega ministra.

Nenapadalni pakt Nemčija-Letonska

Berlin, 5. maja. i. Med Nemčijo in Letonsko je bil včeraj podpisan nenapadalni pakt, dočim se razgovori med Estonijo in Nemčijo še nadaljujejo in je pričakovati, da bo tudi med tema dvema državama sklenjen sporazum. Nemški listi obirno komentirajo ta dogodek, naglašajoč, da so te pogodbe popolnoma v duhu izjav kancelarja Hitlerja.

Anglija priznala Slovaško de facto

Bratislava, 5. maja. AA. DNB: Angleški konzul v Bratislavi Gers je sporočil zunanjemu ministru Durrantemu, da Velika Britanija priznava de facto slovaško državo.

Boji na Kitajskem

Tokio, 4. maja. AA. Agencija Domej poroča: Po poročilu japonskega pomorskega letalstva iz Sanghaja se je japonskim eskadrijam, ki so večeraj bombardirale sedež vlade kuomintanga, posrečilo zadeti več vojaških poslopj, med njimi tudi poslopje vojaškega sveta. V letalskih bojih s 30 kitajskimi letali so Japonci zbili 10 sovražnih aparatov. Japonci so izgubili 2 letali, vasa druga so se pa vrnila v svoja oporišča.

Čungking, 4. maja. AA. (Reuter) Po večerajšnjem bombardiranju je danes 36 japonskih bombnikov ponovno izvedlo napad na Čungking. Bilo je okoli tisoč človeških žrtve. Ena japonsko letalo so Kitajci sestrelili.

Grandi pri Halifaxu

London, 4. maja. AA. (Havas) Kakor se izve je lord Halifax sprejel včeraj italijanskega veleposlanika Grandia.

Viktor Rohrmann

Ljubljana, 5. maja

Lani smo praznovali 80-letnico vraga narodnjaka stare garde, kakršnih je zdaj že zelo malo med nami, Viktorja Rohrmanna; upali smo, da bo še tako telesno in duševno čil mož dočkal še dolgo vrsto let. Toda zdaj ga je iztrgala smrt iz naše srede.

Izgubili smo moža, kakršnih pri nas ni bilo nikdar mnogo, moža v dobrem pomenu besede. Vik. Rohrmann je bil primer zavednega narodnjaka, ki so nam tako zelo potrebni. Bil je postenjak ter značajan mož v najplemenitejšem pomenu besede. Zato je pa tudi užival ugled kakor le redki možje pri nas, čeprav se se sicer v življenju povzpeli na socialni lestevici mnogo višje.

Viktor Rohrmann se je rodil v Novem mestu 15. julija 1858. Njegov oče je bil trgovec z vegetalijskimi, da bi pa sin pridobil čim temeljitejšo strokovno izobrazbo, ga je oče poslal v uk k ljublj. trgovini iste stroke, Strzelbi. Viktor se je že orel, preden se je posvetil trgovini, izobrazil v novomeški gimnaziji. Nastopil je torej službo kot neke vrste praktikant. Trgovini se je posvetil z vso vneto ter energijo. Po uku pri Strzelbi je odšel prakticirati v Gradec, nekaj časa je pa bil tudi na Dunaju in v Monakovem, odkoder se je vrnil v Novo mesto, kjer je nastopil službo v očetovi trgovini. Kmalu potem se je poročil s hčerko svojega bivšega šefa Strzelbo. L. 1931 je bila naša javnost opozorjena na Rohrmannovo zlato poroko. — Rohrmann je po poroki vstopil v tlastvno trgovino kot družabnik, pozneje je pa postal naslednik ugledne trgovine. Rohrmannovo podjetje je zaslovelo kmalu ne le po vsej domovini, temveč tudi daleč čez meje.

V Rohrmannovi družini se je rodilo 11 otrok, 7 je živih, in sicer 6 hčera in sin Vladimir. Vsi otroci so vzorno vzgojeni ter dobro preskrbljeni.

Vsa naša javnost je pa izredno cenila Rohrmanna predvsem zaradi njegovega jav. udejstvovanja v številnih nacionalnih društvih. Viktor Rohrmann je bil eden najvidnejših delavcev našega nacionalnega življenja že v prejšnjem stoletju, v čitalniški dobi. Bil je pa tudi izredno delaven v narodno obrambnih in drugih organizacijah do svoje smrti. Naš list ga šteje tudi med svoje prve in najuglednejše dopisnike. Viktorja Rohrmanna štejeta med svoje ustanovitelje dve najmočnejši slovenski društvi, CMD in SPD. Med svoje dobrotnike, zveste ter vztrajne delavce so ga pa pristevale še mnoge druge nacionalne organizacije, predvsem Sokol.

Vsa naša javnost je z Viktorjem Rohrmannom izgubila izredno mnogo. Za njegovo veliko delo se mu bo pa oddolžila s tem, da ga bo ohranila v trajnem spominu kot velikega moža naroda. — Slava njegovemu spominu!

Ureditev letalskega prometa z Madžarsko

Budimpešta, 5. maja. AA. MTI: Sredi se je prispela v Budimpešto jugoslovanska komisija za letalski promet pod vodstvom šefa oddelka ministrstva za zunanje zadeve Konstantinoviča. Madžarski in jugoslovanski delegati bodo razpravljali o letalskem sporazumu med Jugoslavijo in Madžarsko ter o ustanovitvi skupnih letalskih zvez.

Borzna poročila.

Curli, 5. maja. Beograd 10, Pariz 11,305 London 20,865, New York 445,75, Bruselj 75,75, Milan 23,43, Amsterdam 237,60, Berlin 178,70, Sofija 5,40, Varšava 83,75, Bukarešta 3,24.

Velik praznik jadranskih stražarjev v Mariboru

Mesto je pripravljeno na pomembne slovesnosti Jadranske straže — Svečane razvite trih društvenih praporov

Maribor, 4. maja

Da pokaže tudi najsevernejši predel naše države čim večjo povezanost zaledja s svojim morjem, je organiziral oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru poseben »Jadranski teden«, ki se zaključuje v nedeljo 7. maja z velikimi slovesnostmi v duhu programa ter idealov, ki jih izpoveduje Jadranska straža. Agilno vodstvo JS je skušalo pritegniti čim širše kroge mariborskega prebivalstva k hvalevrednemu sodelovanju. Z sedaj lahko trdimo, da se je ta koristna zamisel v polni meri posrečila.

Ideja Jadranskega tedna je poživila zlasti v vrstah naše mladine zanimanje za naš Jadranski, za ideologijo in težnje jadranskih stražarjev. Zanimanje pa se kaže v vseh slojih mariborskega prebivalstva, ki hoče ob nedeljskem slavnostnem manifestiranju svojo nacionalno in državljansko zavest ter svojo ljubezen do morja. Naša mariborska avnija je vsa v zastavah Mariborski trgovci so se odzvali razpisu treh nagrad in so svoje izložbe opremili s pestrimi, slikovitimi dekoracijami, ki spominjajo s svojimi motivi na naše morje in na življenje ob njem. Nekatere izložbe so vprav umetniško, razkošno okrašene v duhu ideologije Jadranske straže.

Maribor je pripravil na pomembne slovesnosti 7. maja. Že na predvečer bo v Narodnem domu slavnostna akademija Jadranske straže. Čisti doprinos te akademije je namenjen letovanju siromasne mladine naše severne meje ob sinjem Jadranu. Spored akademije obsega med drugim sledeče točke: Vojaška godba: državna himna. Sledi slavnostni govor prof. L. Bizjak. Nato svira vojaška godba slovenski potpurni pod vodstvom kapelnika kap. Jinaska. Sledi nastop opernega pevača Anžlovarja, nato ritmični plesi po čeških narodnih pesmih pod vodstvom Marije Zejeve. Nato zapoje naša operna pevka Jelka Igličeva 2 pesmi. Oktet tukajšnje šole rezervnih častnikov pa bo pel pod vodstvom Leona Svetka Marinkovičev »Na Adrij« ter Adamičev »Zavrski fantje«. Gdč. Majda Skrbinkova bo deklamirala A. Aškercovo »Morje

in sonce« ter Kettejevo »Adrij«. Nato nastopi operni tenor A. Manoševski z dvema pevskima točkama. Člani Sokola Maribor II s Pobrežja izvajajo ob sodelovanju pevkega zbora »Zarje« gimnastične vaje. Nato poje Marica Lubejeva dve pesmi in se zaključuje akademija z nastopom pevkega zbora »Jadrana«, ki bo pel tri skladbe in sicer Devovo »Soča«, Forsterjevo »Povej te ve planine« ter Hajdrihovo »Morje Adrijansko«. Pevske točke spremlja ob klavirju prof. V. Mirk.

V nedeljo 7. maja se pričnejo slovesnosti s svečanim razvitjem treh društvenih praporov na Glavnem trgu. Napore našega agilnega mariborskega oblastnega odbora za vsedržavni pokret Jadranske straže je namreč upošteval tudi kraljevski dvor, ki je poklonil oblastnemu odboru JS v Mariboru krasno društveno zastavo, ki ji bo kumoval Nj. Vel. kralj Peter II. Pri tej priliki razvije svojo društveno zastavo tudi krajevni odbor JS v Mariboru. Kumovala bo mestna občina po svojem zastopniku predsedniku dr. A. Juvanu. To slavo pa porablja tudi najagilnejši odbor JS, krajevni odbor železničarjev v Mariboru, da razvije svoj društveni prapor. Temu bo kumoval direktor železniške direkcije inž. Rudolf Kavčič.

Slavje na Glavnem trgu se prične z zbiranjem na Glavnem trgu ob 9.15, 9.30 in 9.40. Ob 9.45 zavrta trobentača »Mirno«. Pevci pojejo »Ti, ki si nas ustvaril«, godba pa svira »Molitve«. Sledi masa, ki je obvezna za šolsko mladino. Daruje jo prelat in stolni dekan dr. F. Cukala. Po govoru škofa dr. Tomažiča sledi blagoslovitev zastav. Nato izročitev zastave, ki je dar kralja Petra II., s kumovnim trakom, predsedniku oblastnega odbora JS dr. F. Lipoldu. Nato izreče dr. Lipold zahvalo kraljevemu odposlancu. Godba odsvira državno himno, sledi poklonitev zastav. Zatem izroči predsednik dr. F. Lipold zastavo zastavonoši, nakar sledi zaobljuba zastavonoše. V nadaljnjem poteku slavnostnega sporeda izroči predsednik dr. Lipold drugo zastavo, ki je dar Oblastnega odbora JS, predsedni-

ku mestnega odbora JS polkovniku Petru Kilerju, ki sprejme zastavo in se nato zahteva oblastnemu odboru, zastopnik mestne občine pa pritrudi na zastavo kumov trak. Predsednik P. Kiler izroči zastavo zastavonoši, ki obljubi večno zvestobo praporu. V zaključnem delu slavnostnega sporeda razvije predsednik železničarjev zastavo in sprejme od inž. Kavčiča kumov trak. Nato se zastava izroči zastavonoši. Po slavnostnem govoru zastopnika izvršnega odbora JS zavrta vojaška godba vseslovensko himno »Hej Slovani«, nakar se posamezne skupine vrstijo v povorko.

Povorka pojde po Gosposki ulici, Trgu svobode, Aleksandrovi cesti, Kolodvorski in Maistrovi ulici na Trg svobode, kjer je potem razhod. Mariborski hišni posestniki, ki imajo svoje hiše ob ulicah, koder se bo razvil svečani mimohod, bodo razbesili s svojih postopaj državnih zastav.

Slepega točka obsežnega slavnostnega programa pa je 15. jubilejna skupščina oblastnega odbora Jadranske straže v Mariboru. Pričetek skupščine ob 11. v mestni posvetovalnici. Dnevni red jubilejne skupščine obsega sledeče točke: otvoritev, pozdrav predsednika, volitev 2 overovateljev zapisnika, volitev 3 članov skupščine, ki predlagajo kandidato listo za člane upravnega in nadzornega odbora. Nato sledijo poročila upravnega in nadzornega odbora, volitve predsednika, 23 članov upravnega in 5 članov nadzornega odbora, volitve upravnega odbora doma, volitev delegatov in njihovih namestnikov za glavni zbor, predlog proračuna za 1939-40, delovni program za prihodnje poslovno leto, predlogi, določitve kraja prihodnje oblastne skupščine.

Naš obmejni, nacionalni Maribor bo z globokim, spontanim občutkom sodeloval pri vseh teh slavnostnih prireditvah. Pri tem bodi vzviseno geslo, da združeni, složni manifestiramo nacionalno voljo našega obmejnega Maribora za naš Jadranski, za močno, uedinjeno Jugoslavijo. Maribor naj razodene svoje toplo srce, svojo zvestobo domovini in našemu morju. Čuvajmo naše morje!

— Jurjevanje. Uprava mariborske sokolske župe poziva brate sestre, ki jim dopušča čas, da se udeležijo v soboto 6. maja jurjevanja naše vojske. Zbirališče je na Trgu svobode. Odtod se razvije povorka ob 6.45 na Temo.

— Nočno lekarniško službo imata danes Albaneževa lekarna v Frankopanovi in Königova lekarna na Aleksandrovi cesti.

— Ljubljanci po Slovenskih goricah. V nedeljo 7. t. m. pridejo prijatelji Slovenskih goric iz Ljubljane izlet po Slovenskih goricah. Pridružijo se jim lahko tudi Mariborčani.

— Mariborske društvene novice. Slovesna otvoritev strelske sezone bo v nedeljo 14. t. m. — Glasbena šola tukajšnje Glasbene matice proslavi 20-letnico svojega delovanja z javnim nastopom izbranih gojencev v sredo 10. t. m.

— Ker mu ni prišlo v poboljševalnici, je pobegnil 14-letni Maks Knaflič iz Maribora. Policija polzveduje za pobeglim nepoboljšilcem.

— Zogleno truplo starke v stanovanju. V Splavarski ulici 3 so našli na postelji popolnoma zogleno truplo neke starke. Ker postelja ni bila ožgana, sodijo, da gre za zločin. V Splavarsko ulico je odšla policijska komisija, da ugotovi vzrok stankine smrti.

— Strog pasji zapor odreja mestno polgavarstvo za nadaljnje tri mesece, ker so na Meljski cesti ugotovili nov primer pasje stekline.

— Obmejno učiteljsko bo zborovalo jutri v soboto ob 1/9. v krčevinski šoli. Najprej bo anketni razgovor o izdaji podrobnih učnih načrtov za prvi razred, ob pol 10. pa bo skupno zborovanje.

— Pri izstreljenju lokomotive na Pragerskem se je hudo ponesrečil 32-letni kurjač državnih železnic iz Gornjega Radgona Janez Skumavec. Padel je z lokomotive in se poškodoval na nogah in po glavi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili hud pretres možganov. Njegovo stanje je zelo resno.

Mariborsko gledališče

Petek, 5.: ob 20. Akademija drž. učiteljskega.

Sobota, 6.: ob 20. Potopljeni svet. Red A. Nedelja, 7.: ob 20. Dajak prosi. Znižane cene.

Konec tedna v mariborskem gledališču. V soboto 6. t. m. se ponovi zelo ugodno sprejeta zanimiva Cankarjeva drama »Potopljeni svet«. V nedeljo 7. t. m. bo zopet samo večerna predstava in to priljubljena in vesela opereta »Dajak prosi« ob znižanih cenah.

Trstenjakova roparska tolpa pred sodiščem

Davorin Trstenjak obsojen na 16, Alojz Šantl na 10, Martin Cankjo na 8 let robije

Ljutomer, 2. maja

Naši čitatelji se še spominjajo velikih ropov, tatvin in zločinov, ki jih je zagrešila po bivši štajerski tolpi pod vodstvom Davorina Trstenjaka iz Ljutomerke okolice. Ta tolpa je dolgo strahovala naše vase ter si na lahek način preiskrbel vse kar si je pozešla. Končno pa so vendar prišli v roke pravice. Trstenjaka so proti koncu lanskega leta aretirali v Ljutomeru, nato pa še Šantla Alojza, Cankja Martina in Herica Jožefa. V zvezi s tem so bili radi manjših zločinov obtoženi še Šantl Martinja, Horvat Ivan, Prosnik Stanek, Prosnik Ivan in Anton ter Marček Alojz.

Vsi so se morali pred dnevi zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti pred velikim senatom, ki mu je predsedoval g. dr. Tombak, obtožbo je zastopal državni tožilec g. dr. Juhart, obtožence pa so branili skoraj vsi soboški odvetniki. Po prečitanih obtožnicah, ki je obsegala 23 strani, kjer se očita Trstenjaku, Šantlu in Hericu celo razbojništvo, ker so lani vlomili v stanovanje Ivana Lukovnjaka pri Kapeli, ga vrgli na tla, ga zve-

zali, mu vzeli ključke ter mu odnesli hranilno knjižico in različne predmete v vrednosti nad 50.000 din. Trstenjak je pri tem vlomil grozil Ludovnjaku celo s samokresom. To je eden največjih zločinov, poleg tega naštevajo obtožnica še okoli 100 drugih zločinov in tatvin blaga, kokoši, čebela, cerkvenih monštranc, zlatnikov, meke, zastavnih listin itd. Vlomili so v mnoga privatna stanovanja, trgovine, kleti, cerkve in celo v grobnico.

Pri razpravi so obtoženi dejanja povedali popolnoma, včasih pa tudi le deloma priznali, deloma pa tudi zanikali, vendar si je moglo sodišče na podlagi izpovedi številnih prič ustvariti pravo sliko o obtožencih. Razprava je trajala ves dan ter je senat spoznal za krive Trstenjaka, Šantla, Marijo Šantl ter Cankja in jih obsodil: Trstenjaka na 16 let, Šantla Alojza na 10 let, Cankja Martina na 8 let robije, Marijo Šantl pa na 6 mesecev strogega zopora pogojno za dobo 4 let. Postopar zoper Herica Jožefa se ni moglo izreči, ker je nedavno pobegnil iz zaporov. Ostali obtoženci so bili oproščeni.

V nedeljo izlet v Slovenske gorice

Organizira ga Društvo prijateljev Slovenskih goric s Putnikom v Ljubljani in Mariboru

Ljubljana, 5. maja

Pomladnih skupinskih izletov v naše lepe kraje iz večjih mest je pri nas organiziranih malo, čeprav v tem času narava vabi človeka še bolj v svoje okrilje kakor v zlati jeseni. S prirejanjem izletov je pri nas težava, a koravno je v večjih krajih skoraj sleherni prebivalec nedeljski izletnik; znano je, da Ljubljanci praznujejo sleherni nedeljo weekend. Kljub nedeljskim voznim olajšavam je voznina v oddaljene kraje marsikomu še vedno predraga. Ob tej priliki pa opozarjamo na izlet, ki se ga bo skušal udeležiti marsikdo že zaradi izrednih voznih ugodnosti. Izletnikom ne smemo šteti v zlo, če gledajo tudi na izlete predvsem z materialističnega stališča, zato pa tudi ne apeliramo na njihov idealizem in narodno zavednost, ki bi jim ob tej priliki velevala, naj bi se udeležili izleta v prelepe Slovenske gorice.

Izlet, ki ga organizira Društvo prijateljev Slovenskih goric s Putnikom v Ljubljani in Mariboru v nedeljo, ne bo zgolj zabaven. Izletniki bodo napravili pot v obmejne kraje Slovenskih goric, ki zaslužio posebno pozornost ne le slučajnih nedeljskih izletnikov, temveč nas vseh. Tja pojdemo, da bomo spoznali lepoto naših krajev, se srečali z našimi ljudmi, ki zaslužio vsaj našo moralno podporo v vsem svojem dejanju in nehanju kot stražarji slovenske zemlje. Tja pojdemo, da spoznamo naše ljudi v obmejni pokrajini neposredno, čeprav le bežno, da se nekoliko bolj poglabimo v njihovo in vsem nam skupno usodo. Prav je, da

spoznamo prebivalce iz osrednjih krajev ne le lepoto Slovenskih goric, temveč tudi skrb in težave, revščino ter trpljenje obmejnega, pogosto žal, pozabljenega prebivalstva.

Slovenske gorice so prav zdaj najlepše, ko so se ognile v najrazkošnejšo pomladno lepoto, ko je v cvetju sadno drevje in se barve prelivajo po mehko valovitih gričevju in v čudoviti skladnosti. Zdaj, ko začenja zelenati tudi že trta in ko bo kmalu pojpo zadisalo iz vinogorja. Težko je reči, ali je še kje pri nas naravna lepota pomladi bolj dojemljiva, tako segajoča do srca, kakor v Slovenskih goricah. Zato je čas izleta res posrečeno izbran.

Program izleta je zelo bogat, tako da bo nedelja čim bolj izrabljena v primeri s stroški, ki so sorazmerno nizki. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane z vlakom ob 5.30. Iz Maribora bodo nadaljevali vožnjo ob 10. z avtobusi čez št. Ilj, Marijo Snežno, Čmurek, Radgono in Slatino Radenci. Po kosilu se bodo vračali skozi osrednje Slovenske gorice, čez Kapelo proti Sv. Trojici. Iz Maribora se bodo odpeljali ob 21.40, v Ljubljano pa bodo prispeli v ponedeljek ob 1.16. Celotna vožnja bo veljala samo 110 din. Obeta se lepa udeležba, zlasti še, ker se bo tudi vreme do nedelje popravilo. Sicer pa slabo vreme ne more preprečiti izleta in ne ovirati izletnikov, saj bodo v zavetju udobnih avtobusov. Prijave sprejema Putnikovi pisarni v Ljubljani in v Mariboru.

Tezenske novice

— Mesec maj se je pričel z nesrečami. Ni se še poleglo razburjenje radi nesreče frizerske vajeke gđ. Mire, ki je po naključju prišla pod vlak in dobila težje poškodbe na nogah in glavi, že se je raznesla novica o prostovoljni smrti 21letnega marljivega nastavljenca G. K. pri prevozniku g. Anderluhu. Se isti dan sta treščila pri prehodu čez železniško progo pri čuvajnici na Ptujski cesti dva kolesarja drug v drugega in je pripisati le srečnevo naključju, da sta odnesla le manjše poškodbe. — Mladinski odsek strelske družine prične z rednimi vajami v soboto popoldne na letnem telovadšču. Vezbanje vodita br. Vešlajg st. in Raner. — Preteklo soboto so vzbujali pozornost domači učiteljskiški iz Šabca, ki so hospitalirali v štirih razredih. V imenu šolskega upravitelja, ki je bil uradno odsoten in učiteljska jim je izrekel dobrodošlico učitelj Luknar, posamezni razredniki pa so pred hospitacijo razložili način dela. Pri skupnem kosilu v Felčevih gostini je izpregovoril predsednik kr. šol. odbora g. Kovarčič Alojz prisrčne besede in žel tako navdušenje, da se je mladina dvignila in zapela skupno s profesorji »Hej Slovani«.

Med učiteljskiški so vzbujale posebno pozornost narodne šole. — Sokolski diletanti pripravljajo burko »Matavej Matijaz«, ki bo uprizorjena koncem meseca. Na našem letnem telovadšču je sedaj kakor na mravljišču. Tako je prav.

Iz Gornje Radgone

— Nov vozni red na lokalni progi Ljutomer—Gor. Radgona—Radkersburg in obratno. Z novim voznim redom, ki stopi v veljavo s 15. majem sta uvedena na lokalni progi Ljutomer—Gornja Radgona — Radkersburg dva nova vlaka tako, da bo odšel vozilo na tej progi 7 potniških in 1 tovarni vlak dnevno, torej 8 vlakov. Iz Gornje Radgone proti Ljutomeru bodo odhajali vlaki: ob 5., 7.01., 10.05., 12.55., 14.59., 17.44 in 20.35 uri prihajali pa bodo v smeri iz Ljutomeru v Gornjo Radgono: ob 0.19 ponoči, nadalje ob 6.51, 8.56., 11.57., 14.49., 16.54., 19.51 uri. V nemško Radgona Rad-

kersburg bodo odhajali vlaki iz Gornje Radgone: ob 9.06., 12.07., 17.04 in 20.01, obratno pa bodo prihajali iz postaje Radkersburg v Gornjo Radgono: ob 9.55., 12.45., 17.30 in 20.25 uri. Vsi vlaki, ki odhajajo iz Gornje Radgone v nemško Radgono, imajo takojšnjo zvezo na glavno progo v Špilju (Spiefeld) za Maribor, Gradec, Dunaj i. t. d. Ugodne pa so tudi zveze na naši strani s glavno progo v Ormožu za Maribor, Celje, Ljubljano, Zagreb itd. Obmejno prebivalstvo z veseljem pozdravlja ugodnosti novega voznega reda, ker je izven dvoma, da se bo na ta način tujski promet na meji znatno dvignil, zlasti pa v zdravilišču Slatina Radenci.

— Poroka. V farni cerkvi Sv. Petra v Gornji Radgoni se poročita v nedeljo, 7. t. m. znana sokolska delavca gđ. Marta Jurska, hčerka gostilničarja in g. Joško Senica, brivski mojster pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Bilo srečno!

— V sklad za zgradbo Sokolskega doma na meji so prispevali: Posojilnica v Mariboru, Narodni dom 500 din, gostilničar Klemenčič Anton v Gornji Radgoni 100 din ter industrijska Demšar & Pahovec iz Ljubljane 100 din. Posrmanjanja vrednim darovalcem izreka društvo zahvalo!

— Iz delovanja obmejnega sokolskega društva. V soboto, 6. t. m. ob 19. bo v 5. razredu tuk. osnovne šole proslava materskega dne. V nedeljo dne 7. maja ob 5. uri zjutraj pa se vrši zbor vsega članstva in naraščanja v svrhu izvedbe dneva pripravljenosti in sicer na Spodnjem grisu pred gostino Klemenčič, od koder bo pohod na zborna mesto.

Iz Ljutomera

— Občni zbor sreske organizacije JNS v Ljutomeru. Po občnih zbiorih krajevnih in obmejnih organizacij JNS v Ljutomeru, sličeju sreska organizacija JNS v Ljutomeru svoj redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo 14. t. m. ob 9. uri v Zavrnatkovem hotelu v Ljutomeru. Poleg običajnega dnevnega reda bo podal politično poročilo minister v p. in senator g. Ivan Pučelj. Krajevne in obinske organizacije pozivajo, da se občnega zbora po svojih delegatih polnoštevilno udeležijo.

Gregorčičevo ulico bi bilo treba podaljšati

Katera druga važna vprašanja so še v zvezi s tem

Maribor, 4. maja

Pereče postaja vprašanje podaljšanja Gregorčičeve ulice. S tem vprašanjem je povezana cela vrsta drugih vprašanj, med katerimi so najpomembnejša: Vrt šolskih sester, staro mestno pokopališče, novo Narodno gledališče in telovadnica Sokola. Takšna ureditve, kakor si jo nekateri zamisljajo in po kateri naj bi bila Gregorčičeva ulica središčna vzporedna cesta z Aleksandrovo, ne prihaja v poštev. Prav tako tudi ne glede Razlagove ulice.

Trenutno pa so važna predvsem ona vprašanja, ki bi jih bilo treba kot splošna takoj urediti. Sem spada vprašanje, kaj bo s starim mestnim pokopališčem, in pa vprašanje stavbišča za novo gledališče

poslojpe v smislu mestnega regulacijskega načrta. Staro mestno pokopališče se nahaja tik pred popolno opustitvijo in morajo lastniki ali interesi vsaj južno ležečih grobnic in deloma tudi grobov že sedaj vedeti, kaj je s podaljšanjem Gregorčičeve ulice ne v smeri proti Prešernovi ulici, ampak predvsem v smeri sedanjega starega mestnega pokopališča, ki sedanemu nadaljevanju Gregorčičeve ulice ob Ljudskem vrtu. Prav tako pa je potrebno, da si je tudi odbor za novo gledališko poslojpe že sedaj na jasnem glede lege nameravanega stavbišča in dohoda od vzhodne strani, to je iz Prešernove ulice.

Trije nevarni vlomilci pod ključem

Lep uspeh studenskih orožnikov

Maribor, 4. maja

V zadnjem času so pričeli spet strašiti po Mariboru drzni vlomilci. Poročali smo o nekaterih večjih vlomih, ki so bili izvršeni te dni, zlasti o velikem vlovu v Maistrovi ulici 16, kjer gre za škodo 40 do 50 tisoč din. Sledil je velik vlov v Rušah, kjer so izropali šetorovičev trafiko in odnesli razne predmete v vrednosti okrog 10.000 din.

Od vsega začetka je kazalo, da gre odlično za ene ter iste storilce, zlasti ker so bili policiji ki strokovnjaki mnenja, je da način vlomov malone v vseh primerih enak. Mariborski in okoliška varnostna oblastva so pričela vztrajno poizvedovati za tatinsko in vlomilsko družbo. Trud ni bil zaman. Našim vrlim studenskim orožnikom se je namreč posrečilo zajeti v neki studenski gostilni sumljiva »možakarja«. Pri hišni preiskavi so našli pri osumljenih razno vlomilsko orodje, pa tudi razne predmete, ki izvirajo od nekaterih tatvin in vlovov, ki so bili v zadnjem času izvr-

šeni v Mariboru in pa od ruškega vlomov. Orožniki so oba osumljenca aretirali in zadržali. Izkazalo se je, da je padel v mrežo studenskih orožnikov precej dragocen plen ter da sta aretirana zloglasna vlomilca Milan Pešan in Alojzij Rogan iz Murske Sobotice. Oba sta namreč uživala vneto potuho neke studenske gostilničarke, ki ju je čez dan skrivala v neki sobi, dočim sta ponoči nadaljevala svoje kriminalne podvige. Pešan je nemški državljani in je bil že 10krat kaznovan. Tudi Rogan je 10krat kaznovan. Oba so studenski orožniki izročili mariborski policiji, ki skuša sedaj s temeljitim zasliševanjem pojasniti njune zločine.

Obenem se je posrečilo studenskim orožnikom izslediti tudi nekega Valdemarja Gabela. Tudi pri njem so našli razno vlomilsko orodje, razen tega fotografski aparat, ki je te dni izgubil zasebnik Katarija Gomilar iz Koceskega ulice. Tudi Gabela je nemški državljani. Ni izključeno, da bodo sledile nove aretacije.

Mariborske in okoliške novice

— Zveza Maistrovih borov poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo slavnostnega razviteja društvenih zastav Jadranske straže v Mariboru, ki bo v Mariboru v nedeljo 7. t. m. na Glavnem trgu. Zbirališče članstva 7. t. m. ob 9. pred Narodnim domom v Kopališki ulici.

— Sodnik Vejnar je umrl. V Cankarjevi ulici 25 je preminil znani sodnik tukajšnjega sodišča g. Josip Vejnar, star 54 let. Podlegel je težki, neozdravljivi bolezni. Zaljubljen naše globoko sožalje!

— Akademija Jadranske straže bo zaradi nepredvidenih zadržkov v soboto 6. t. m. ob 20. v Narodnem domu in ne v Sokolskem domu, kakor je bilo objavljeno.

— Jadranska straža hišnim posestnikom Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru prosi hišne posestnike na Glavnem trgu, kjer bo v nedeljo 7. maja slovesno razviteja društvenih zastav, kakor tudi hišne posestnike v Gosposki in Slovenski ulici, na Aleksandrovi cesti, v Kolodvorski in Maistrovi ulici in na Trgu svobode, koder pojde slavnostna povorka, da okrasijo svoje hiše z narodnimi zastavami. Istočasno vabi JS vse meščanstvo, da se te proslave polnoštevilno udeležijo, da pokaže tako Maribor svoje nacionalno lice.

— Pomenki pod lipo. S. K., magdalenški okraj: Tisti avtomobilist vas torej zanima. Visok gospod, pa saj veste, da...

— Glas s Pobrežja. Pišejo nam: »Studenti so torej dosegli, da so dobili pogodbeno pošto. Pa tudi naše Pobrežje je danes velika naselbina, ki se zmerom rase in se razvija. Med perečimi potrebami Pobrežja je tudi pošta, saj moramo Pobrežani s periferije hoditi celo uro, da pridemo do pošte. Pobrežani si sicer ne želimo novih gostin, tudi ne drugih nepotrebnih stvari,

pač pa izražamo svojo skromno željo, da bi tudi naše Pobrežje dobilo pošto.«

— Članstvu mariborskih sokolskih društev. Dan narodne obrambnosti (pripravljenosti) bo letos v nedeljo 7. maja. Vsak član oz. članica prejme podrobno navodilo za udeležbo od svojega društva, po katerem naj se točno ravna. Zahteva se polnoštevilna udeležba.

— Udeležba sokolstva pri slavnostnem razvitju društvenih zastav Jadranske straže. Zbiranje članstva bo v ta namen ob 9. v Narodnem domu v krojih in v civilu z znakom. Iz Narodnega doma odkorakamo s prapori na Glavni trg, kjer se vrši proslava, nato pa se udeležimo povorki, ki jo organizira Jadranska straža. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo tudi pri tej prireditvi. Zdravo! — Odbor mariborskih sokolskih društev.

— Narodna odbrana poziva svoje članstvo, da se korporativno udeležijo velike nacionalne manifestacije na Glavnem trgu o priliki razviteja zastav Jadranske straže v nedeljo 7. maja. Pozivamo vso nacionalno javnost mesta Maribora in okolice, da ta dan prisostvuje narodni svečanosti, pri kateri bo razvite prapora, ki je dar Nj. Vel. kralja Petra II.

— Četniško udruženje zapoveduje svojim članom mariborskega okrožja, da se korporativno udeležijo velike narodne svečanosti ob priliki razviteja trobojnih praporov Jadranske straže, simbolov naše svobode in našega narodnega ponosa. V nedeljo vsi v zbor!

— Mrtvo žensko so spoznali. Poročali smo o tajinstveni najdbi neznane mrtve ženske med črnim vrhom in Senjorjevem domom. Poročali smo tudi o prijavi majmarja Alojzija Favra, ki je dal policiji v